

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Понятие за облигационно право. Облигационното право като обективно право и като наука. Система и източници на обективното облигационно право.
2	Облигационно отношение. Вземането като относително субективно право. Защита срещу действия на трети лица.
3	Престацията - понятие. Задължения за резултат и задължения за поведение. Определеност на престацията. Начини за определяне.
4	Видове престации - задължения с еднократно и с продължително изпълнение; лични и предметни престации; заместими и незаместими престации; положителни и отрицателни престации; индивидуалноопределени и родови престации.
5	Задължение за прехвърляне на вещно право.
6	Алтернативни и факултативни престации..
7	Парични задължения. Пари - понятие. Особенности на паричните задължения. Лихви.
8	Претенция, дълг и отговорност. Интересът на кредитора.
9	Възникване на облигационните отношения. Класификация на източниците.
10	Особености на извъндоговорните източници на облигационни отношения.
11	Договор - понятие. Граждански, търговски и трудови договори. Процесуални договори. Административни договори.
12	Едностранни, двустранни и несъвършено двустранни договори. Консенсуални, реални и формални договори. Алеаторни договори.
13	Свобода на договарянето. Ненаименовани договори. Каузата в облигационното право. Абстрактни сделки.
14	Сключване на договора.
15	Типови договори, бланки и договори при общи условия.
16	Преддоговорни отношения. Отговорност за вина при договарянето.
17	Предварителни договори.
18	Договор в полза на трето лице. Обещаване действието на трето лице.

19	Изпълнение - Понятие. Интерес от изпълнението. Правна същност на изпълнението. Принцип на точното изпълнение, принцип на реалното изпълнение, принцип на добросъвестното изпълнение.
20	Субекти на изпълнението.
21	Предмет на изпълнението. Даване вместо изпълнение.
22	Място на изпълнението. Доказване на изпълнението. Прихващане на изпълнението.
23	Изискуемост и изпълняемост на задължението.
24	Възражение за неизпълнено насрещно задължение.
25	Право на задържане.
26	Изпълнение с встъпване в правата на удовлетворения кредитор.
27	Неизпълнение - понятие и форми. Причини и последици на неизпълнението. Средства за защита на кредитора при неизпълнение.
28	Невъзможност за изпълнение. Последици. Невъзможност, за която длъжникът не отговаря. Случайно събитие и непреодолима сила. Последици на невиновната невъзможност, проблемът за риска. Стопанска непоносимост.
29	Причини за неизпълнението, за които длъжникът отговаря. Вината в облигационното право. Дължимата грижа. Отговорност на длъжника без вина. Отговорност за действията на привлечени лица. Клаузи за ограничаване на отговорността.
30	Забава на длъжника. Частично изпълнение. Лошо изпълнение.
31	Забава на кредитора.
32	Разваляне на двустранни договори поради неизпълнение.
33	Вредата - понятие. Имуществени и неимуществени вреди. Претърпяна загуба и пропуснатата полза. Поправяне на вредите. Особености при поправяне на вредите от неизпълнение на парични задължения.
34	Договорна и деликтна отговорност. Кумулация и конкуренция.
35	Граници на гражданската отговорност. Каузалност на вредите. Преки и косвени вреди. Предвидими и непредвидими вреди. Компенсация на вини.
36	Неустойка - понятие, функции, видове.
37	Задатък. Отметнина.

38	Прихващане на насрещни дългове.
39	Подновяване.
40	Делегация.
41	Опрощаване. Сливане.
42	Прехвърляне на вземания.
43	Поемане на дълг.
44	Солидарност и неделимост.
45	Обезпечения. Лични и реални обезпечения. Привилегии.
46	Упражняване на правата на длъжника от кредиторите му.
47	Отменителен иск.
48	Поръчителство. Обща характеристика. Сключване.
49	Отговорност на поръчителя. Права на поръчителя.
50	Залог. Видове залози. Особени залози.
51	Залог върху вещи.
52	Залог върху вземания. Залог върху ценни книги.
53	Ипотeka - обща характеристика. Видове ипотeki.
54	Учредяване на ипотека. Вписвания, отбелязвания и заличаване на ипотеката.
55	Съдържание и същност на ипотечното право.
56	Договор за продажба. Характеристика. Видове.
57	Страни, предмет и форма на договора за продажба.
58	Задължения на продавача.
59	Отговорност на продавача при евикция.

60	Отговорност на продавача при недостатъци.
61	Защита на купувача – потребител.
62	Задължения на купувача. Последици от неизпълнението.
63	Особени правила на ЗЗД за някои продажби на вещи. Договор за замяна.
64	Продажба на наследство.
65	Договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане. Алеаторност.
66	Съдържание на задълженията на приобретателя. Съдействие на кредитора. Неизпълнение. Последици от неизпълнението.
67	Дарение. Понятие. Особени основания за недействителност. Формално и ръчно дарение. Отграничение от спонсорството.
68	Кауза на дарението. Незаинтересовано, обичайно и възнаградително дарение. Дарение с тежест. Действие и отмяна на дарението.
69	Договор за изработка. Обща характеристика. Отграничения. Сключване.
70	Задължения на страните. Отговорност. Особености при прекратяването.
71	Наемни отношения. Договори за наем, аренда и лизинг. Отграничения на договора за наем от други договори по ЗЗД.
72	Договор за наем на вещи. Сключване. Задължения на страните.
73	Пренаемане. Прекратяване на наемните отношения.
74	Договор за заем за послужване.
75	Договор за заем за потребление.
76	Договор за влог. Необходим и неправилен влог.
77	Договор за гражданско дружество. Характеристика. Отграничения. Фингирана правосубектност.
78	Вноски. Дружествен имот. Разпределение на печалби и загуби. Управление на дружествените работи. Отношения на съдружниците с трети лица.
79	Прекратяване на дружеството. Последици.
80	Договор за спогодба.

81	Договор за поръчка. Характеристика. Страни. Сключване.
82	Действие и прекратяване на договора за поръчка.
83	Отграничения на договора за поръчка от упълномощаването, от персоналната симулация, от комисионния и спедиционния договор, и от договора за изработка.
84	Обещаване на награда.
85	Неоснователно обогатяване. Обща характеристика. Понятие за основание при неоснователното обогатяване.
86	Връщане на даденото без основание, при отпаднало и неосъществено основание.
87	Неоснователно обогатяване по чл. 59 ЗЗД.
88	Доброволно водене на чужда работа без възлагане.
89	Непозволено увреждане. Обща характеристика. Обективно основание на отговорността. Принцип на генералния деликт. Специални деликтни състави.
90	Субективно основание на отговорността. Принципът без вина няма отговорност. Проблемът за обективната деликтна отговорност.
91	Отговорност за лични виновни действия (чл. 45 ЗЗД).
92	Отговорност за вреди причинени от неспособни. Отговорност на родителите, осиновителите и настойниците.
93	Отговорност на възложителя, за вреди причинени при или по повод възложената работа.
94	Отговорност за вреди причинени от вещи и животни.
95	Отговорност на държавата и общините за вреди. Правна уредба. Фактически състави. Регресни претенции.

Библиография

Основна:

- Кожухаров, А.*, Облигационно право, Общо учение за облигацията, Нова редакция, О. Герджиков, С. 1992; Нова редакция и допълнения П.Попов. С. 2001;
Кожухаров, А., Облигационно право, Отделни видове облигационни отношения Нова редакция, О. Герджиков, С. 1996; Нова редакция и допълнения П.Попов. С. 2002;
Калайджиев, А., Облигационно право обща част, С. 2010;
Голева, П., Облигационно право, С. 2012;

Марков, М. Облигационно право, Modus studendi, С. 2013;
Марков, М., Даване вместо изпълнение, С. 2012;
Конов, Т., Възражение за неизпълнен договор и право на задържане, С., 1996;
Подбрани съчинения, С. 2010;
Конов, Т., Основание на гражданската отговорност, С, 2002. –В: Подбрани съчинения, С. 2010;
Калайджиев, А., Поръчителството, С., 1993 г. ;
Марков, М., Ипотеката, С. 2008;
Антонов, Д., Непозволено увреждане, С. 1965;
Големинов, Ч., Отговорност за непозволено увреждане, С. 1999;
Големинов, Ч., Неоснователно обогатяване. С., 1998
Сукарева, З., Извъндоговорни облигационни отношения, С. 1998;
Голева, П., Деликтно право, С. 2011;
Тасев, С., Деликтна отговорност, С. 2009;
Попов, П. и колектив, Сборник казуси по облигационно право, СУ, Юридически факултет, 1991;
Сукарева, З., Т. Йосифова, Облигационно право, казуси, тестове, теми, съдебна практика, С. 2011;

Допълнителна:

Василев, Л., Облигационно право, отделни видове облигационни отношения, С. 1958;
Василев, Б. Облигационно право, специална част отделни видове договори, С. 1992;
Апостолов, И. Облигационно право, общо учение за облигацията, Част първа, С.1947, С. 1990;
Диков, Л. Курс по гражданско право, т. 3 облигационно право обща част, С. 1934;
Фаденхехт, Й., Облигационно право – лекции. СУ, 1919;
Фаденхехт, Й., Облигационно право специална част – лекции. СУ, 1919;
Берон, В., Облигационно право, отделни договори, С. 1935;
Русчев, И., Притезателното субективно право. Претенцията, притезанието и правото на иск, Сборник в памет на проф. д-р Живко Сталев, С. 2009;
Таков, К., Принципи на европейското договорно право кратко представяне, сп. Търговско право, 1/2005;
Апостолов, И., Правни сделки с действие в чужд правен кръг. С.1937;
Торманов, З., Договорът практическо ръководство, С. 2002;
Русчев, И., Административният и частноправният договор. - Пазар и право, 2000/No1
Конов, Т., За абстрактните сделки и каузата на договорите. - Търговско право 2/2002;
Подбрани съчинения, С. 2010;
Ставру, С., Д. Недев, М. Димитров, Алеаторността на договорите в българското гражданско право, С. 2013;
Сукарева, З., Общи условия на договора, 2002 г. ;
Рачев, А. Предварителни договори, С.,1961;
Розанис, С., Предварителните договори, С., 2003;
Конов, Т., Някои критични разсъждения върху българската доктрина по предварителния договор. - Търговско право, 6/2003; Подбрани съчинения, С. 2010;
Таков, К., Предварителни договори някои неизяснени аспекти. - Търговско право, 1/2004;

Стойчев, К., Правото на реално изпълнение (исторически и сравнителноправен анализ на развитието на възгледа). - Търговско право, 5/1995, препечатана от Годишник на СУ – ЮФ, том 82, 1989;

Ангелов, С., Понятието vis major. - Търговско право 5/1999;

Стойчев, К., Измененията на договорните задължения поради промяна в обстоятелствата: исторически и сравнителноправен анализ на възгледа. - Правна мисъл, 2/1997г;

Диков, Л., Изменение на договорите от съдия, С. 2010;

Ангелов, С., Стопанска непоносимост на изпълнението. - Търговско право 5-6/1999;

Матеева, Е., Необходими промени в уредбата на стопанската непоносимост по чл. 307 от ТЗ, Съвременен право, проблеми и тенденции, С., 2011;

Попов, Л., Вина и договорна отговорност по българското гражданско право, С. 1962;

Рачев, А., Разваляне на двустранните договори поради неизпълнение, С., 1967;

Йосифова, Т., Неизпълнението като предпоставка за развалянето на договора по виенската конвенция за международна продажба на стоки. Принципите на европейското договорно право, ЮНИДРОА принципите на международните търговски договори и българското право. В: Юбилеен сборник по случай 100 годишнината от рождението на акад. Любен Василев и проф. Живко Сталев и 90 годишнината от рождението на проф. Витали Таждер, С., 2013;

Митев, К. Освобождаващи клаузи в договорите, С. 2007;

Петров, В., Обезщетението за неимуществени вреди при договорната отговорност С. 1994;

Петров, В., Конкуренция (кумуляция) на договорната и деликтната отговорност в практическия аспект на обезщетяването на неимуществени вреди при договорната отговорност”. – В: Научни студии, Варна, 1999;

Конов, К. Още веднъж за съотношението между договорна и деликтна отговорност. - Търговско право, 2012, No 3;

Матеева, Е., Към понятието за неустойка и нейната правна същност – В: Годишник на СУ „Св. Климент Охридски”, ЮФ, т. 83/84, 1991, препечатана в сп. Търговско право – бр. 3 и 4/2012 и бр. 1/2013;

Русчев, И., Проблеми на намаляване на неустойката по граждански и търговски сделки. –В: Съвременен право – Проблеми и тенденции; С. 2011;

Попова, В., Прихващане материалноправни проблеми, С. 1993;

Иванов, А. Прехвърляне на вземания в търговския оборот, С. 2010;

Венедиков, П., Ипотеки, залог, привилегии, С.1994;

Русчев, И., Отговорността за евикция, С. 1995;

Големинов, Ч., Правна защита на потребителите, С., 2001г.;

Сукарева, З., Гражданскоправна защита на потребителя, С., 2001г.;

Сукарева, З., Новите процеси в европейското потребителско право. – В: Юбилеен сборник по случай 100 годишнината от рождението на акад. Любен Василев и проф. Живко Сталев и 90 годишнината от рождението на проф. Витали Таждер, С., 2013;

Панайотова-Чалъкова, Л., Замяната и българското гражданско право, С. 2013;

Венедиков, П., Договор за издръжка и гледане, С. 1994;

Траницов, Х. Договорът за издръжка и гледане, Пловдив, 1999;

Цончев К., Договор за дарение, С.1988, 2002;

Борисов, Й. Жилищният наем, том II, Възникване на наемното отношение, С. 2002;

Чаначев, С., Договорът за дружество, С. 2002;

Големинов, Ч., Гражданскоправни източници на задължения, С. 1999 ;

Берон, В., Незаконното обогатяване във вреда на другото, С. 1932;

Траницов, Х., Деликт, Пловдив, 2002;

Йосифов, Б., Б Балабанов, Непозволено увреждане текст с коментар и синтез на съдебната практика, С.1989;

Станева, А., Отговорност за вреди причинени от недееспособни, С. 1991;

Тасев, С., Непозволено увреждане, отговорност за вреди, причинени от вещи и животни, С. 1995;

Гоцев, В., Отговорност на държавата за вреди, причинени на граждани, С, 1989, 2002;

Терзийски, С., А. Терзийски, Отговорност на държавата за вреди, причинени на граждани (теория и практика) С. 2002.

Цачев, Л. Закон за задълженията и договорите, текст, съдебна практика, литература и кратки бележки, С. 1990;

Русчев, И. По някои въпроси на съпричиняването на вреди от кредитора при договорната отговорност. сп. Търговско право, бр. 4/2022;

Русчев, И. Гранични случаи в правото: съотношение между суброгация и регрес. Електронен правен сайт "Грамада", 2019;

Русчев, И. Приложно поле и правни последици на стопанската непоносимост“ - в: <https://news.lex.bg/>

Конов, Т. Още веднъж за понятието противоправност и системата на българската извъндоговорна отговорност - отговорност за чиста икономическа загуба. - Търговско право, 2-3/2022;

Конов, Т. Пропуснатата полза – вероятна или сигурна вреда (Тълкувателно дело № 3/2021 г. на ОСГТК на ВКС). - Търговско право, 1/2022;

Конов, Т. За облигационното право и правото, Ius Romanum, Извънреден брой „70 години ЗЗД“, 2021;

Конов, Т. Някои разсъждения относно договора в полза на трето лице. - Търговско право, брой:1-2, 2021;

Конов, Т. От кога настъпва погасителният ефект на така наречената „съдебна компенсация“ и какви са обективните предели на силата на пресъдено нещо на решението, с което възражението за компенсация е уважено? - Търговско право, 1-2/2020;

Конов, Т. Три въпроса относно иска по чл. 135 ЗЗД. - Търговско право, 1/2018;

Конов, Т. По право, с иск или с изявление на купувача се разваля договорът за продажба на недвижим имот при настъпила евикция? - Търговско право, 3/2019;

Богданова, И. Предварителният договор и искът за сключване на окончателен договор по реда на чл. 19, ал. 3 от Закона за задълженията и договорите в по-новата практика на ВКС. - Търговско и облигационно право, 5/2023;

Богданова, И. За началото на погасителната давност при неустойка, уговорена за забавено изпълнение. - Търговско право, 4/2021;

Богданова, И. Проблемът за съпричиняването на вреди от пострадалия при непозволено увреждане в практиката на ВКС. - Търговско и облигационно право, 2/2021;

Петров, Венцислав. Урежда ли Законът за задълженията и договорите от 1951 г. субективната новация? - Ius Romanum, issue: извънреден брой - 70 години ЗЗД, 2021;

Петров, Венцислав. Възражения срещу съществуването на вземането в производството по чл. 135 ЗЗД в съдебната практика. - Търговско и облигационно право, 6/2017

2023 г.

Съставили: проф. д-р Иван Русчев
доц. д-р Траян Конов

